

4

2017

ISSN-0207-4710

GÖYERCİN

TÜLKÜ, XORUZ VƏ TETRA QUŞU

(Latış nağılı)

Bir dəfə Tülükü qaçıb həyətə girdi. Özünü kök bir Xoruzun üstünə atıb onu tutdu. Çəpərdən aşib yekə Xoruzu özü ilə meşəyə sarı aparmağa başladı.

Meşənin kənarındaki ağcaqayın ağacının budağına bir Tetra quşu qonmuşdu. Tülükünlən ağızında Xoruzu tutub apardığını görən Tetra qışkırdı:

-Bu xoruz nə yaman böyükdü! Lap qulun boydadi... Axmaq tülükü, bu ağırlıqda Xoruzu özünə yük eləyincə, boğazını buraxıb belinə min və meşəyə çap. Sən əziyyət çəkincə, qoy o, əziyyət çəksin...

Söz Tülükünlən ağılına batdı. Xoruzun boynunu ağızından buraxıb, onun belinə minmək istədi. Fürsətdən istifadə edən Xoruz bir göz qırpmında uçub ağcaqayın ağacının budağındakı Tetranın yanına qondu. Bu xeyirxah quşun sayəsində Xoruz necə də xoşbəxt idi! Onlar budaqda şənşən atılıb-düşməyə, Tülükünlə lağa qoymağa, ona gülməyə başladılar...

Aldadıldılığını anlayan Tülükünlən meşəyə qaçmaqdan başqa çarəsi qalmadı.

O vaxtdan Xoruzla Tetra quşu möhkəm dost oldular. Hətta onların tüklərinin rəngi də bir-birinə çox oxşayır. Elə bil onlar əyinlərinə eyni paltar alıb geyinirlər...

Naqıl vaxtı

SİÇAN VƏ SƏRÇƏ

(Udmurt nağılı)

Biri var idi, biri yox idi, bir Siçan və bir Sərçə var idi. Onlar bir-birinin yanında yaşayırdılar. Siçanla Sərçə arasında heç vaxt mübahisə, dava-dalaş olmazdı. Onlar bir iş görməmişdən əvvəl dostcasına məsləhətləşərdilər.

Bir dəfə Siçanla Sərçə üç buğda dənəsi tapdırılar. Fikirləşdirilər ki, bu dənləri neyləsinlər. Məsləhət-məşvərətdən, çox götür-qoy eləyəndən sonra qərara gəldilər ki, bu toxumları yerə səpsinlər. Siçan torpağı qazdı. Sərçə isə dimdiyi ilə onları yerə basdırı.

Günler keçdi... Hər buğda bitib bir sünbül oldu. Siçan dişi ilə, Sərçə qanadı ilə sünbülü döyüb, buğdaları samandan ayırdılar, məhsulu bir yerə yiğdilar. Onlar çox sevindilər. Buğdanı bölmək qərarına gəldilər. Bir dənə Siçanın, bir dənə Sərçənin, bir dənə Siçanın, bir dənə Sərçənin, bir dənə Siçanın, bir dənə Sərçənin... Böldülər, böldülər, axırdı bir dən artıq qaldı.

Birinci Siçan dilləndi:

-Bu buğda mənim olmalıdır. Ona görə ki, yeri əkəndə mən daha çox zəhmət çekmişəm.

Sərçə razılaşmadı:

-Bu buğda mənimdi. Ona görə ki, mənim zəhmətim daha çox olub. Dimdiyimlə dəni torpağa basdırmışam. Məhsul bitəndə qanadlarımla sünbülü çırpıb, buğdaları samandan mən ayırmışam...

Onlar azmi, çoxmu mubahisə elədilər, bunu deyə bilmərəm. Ancaq onu deyə bilərəm ki, mubahisədən sonra Sərçə qəflətən dəni dimdiyinə alıb havaya uçdu. Dedi ki, hünəri çatırsa, Siçan dəni məndən alsın görüm, necə alacaq?!

Siçan onun arxasında baxa-baxa qaldı. Özünü danladı ki, nahaq yerə dostumla mubahisə elədim. Sonra öz payını səbrlə yuvasına daşıdı. Gözlədi ki, Sərçə qayıdır gəlsin, barışınlar... Ancaq Sərçə qayıtmadı...

Siçan bütün qışı öz payını yeyib rahatca yaşıdı. Sərçə isə bütün qışı dənsiz, ac qaldı. Üşüyə-üşüyə bu budaqdan o budağa uça-uça yazın gəlməsini gözlədi...

